PRATİK ÇALIŞMA-I

Kamulaştırmaya ilişkin bilgilerinizi gözden geçirerek aşağıda yer alan olaylarda gündeme gelmesi muhtemel hukuksal meseleleri tartışınız.

OLAY: 1

Manisa ilindeki bir ilçeye bağlı orman kenarı köyünün İhtiyar Heyeti, köyün çevresinde üçyüz metre mesafede orman ve kuzey doğusunda ağaçlandırılabilecek boş arazi bulunduğu halde, (A) ya ait sebze ve meyve bahçelerinin, köy koruluğu yapılmak üzere kamulaştırılmasına karar vermiştir. (A) yapılan kamulaştırmanın yersiz ve haksız olduğunu düşünmektedir.

OLAY: 2

Bakanlıktan usulüne uygun olarak maden işletme ruhsatı alan (Ş) Şirketi, bu faaliyeti yürütmek için gerekli olan araziyi satın almak amacıyla malik (M)'ye başvurmuş ancak yapılan pazarlıklar neticesinde taraflar anlaşamamışlardır. Bunun üzerine (Ş) Şirketi söz konusu arazinin kamulaştırılmasına karar vermiştir. (M) ise arazisinin kendi rızası olmadan (Ş) Şirketince hiçbir şekilde kullanılamayacağını düşünmektedir.

OLAY: 3

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, üzerinden enerji nakil hattı geçirmek için, (A)'nın maliki bulunduğu 315 metrekarelik arsanın tel emniyet mesafesi dâhilinde kalan 219 metrekarelik kısmını kamulaştırmıştır.

(A), 1- Söz konusu faaliyetin gerçekleşmesi için mutlaka mülkiyetin elinden alınmasının gerekmediğini 2- Kamulaştırmadan arta kalan arsanın kullanılamaz hale geldiğini, 3- Enerji nakil hattının arsasının yanındaki çocuk bahçesinden geçirilmesinin daha iktisadi olduğu, iddialarını ileri sürmektedir.

PRATİK ÇALIŞMA-II

OLAY:

(B) Belediyesi, yaz dönemlerinde yaşanan kuraklık nedeni ve artan su ihtiyacını karşılamak üzere daha önce konut alanı olarak gözüken ve mülkiyeti Kızılay'a ait olan parseli imar planı değişikliği ile su deposu olarak göstermiş ve planın kesinleşmesinden kısa bir süre sonra Kızılay'a, taşınmazın kendisine devri için talepte bulunmuştur. Kızılay ise, söz konusu taşınmazın belediyenin izlemek istediği yöntemle devredilmesinin mümkün olmadığını öne sürerek talebi kabul etmemiştir. Bunun üzerine Belediye, daha fazla beklememek için, belediye sınırları dışında, (K) Köyü içinde bulunan (A)'ya ait parselin kamulaştırılmasına karar vermiştir.

İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELER:

5253 Sayılı Dernekler Kanunu

Kamu yararına çalışan dernekler

Madde 27- Kamu yararına çalışan dernekler, ilgili bakanlıkların ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine, İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilir. Bir derneğin kamu yararına çalışan derneklerden sayılabilmesi için, en az bir yıldan

beri faaliyette bulunması ve derneğin amacı ve bu amacı gerçekleştirmek üzere giriştiği faaliyetlerin topluma yararlı sonuçlar verecek nitelikte ve ölçüde olması şarttır.

…

Türkiye Kızılay Derneği ve Türk Hava Kurumunun tüzüklerini onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

...

Madde 27/A- (Ek: 15/1/2009 – 5832/1 md.)

Türkiye Kızılay Derneği uluslararası anlaşmalara göre tayin edilen nitelik ve duruma göre; merkezinde genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu, şubelerinde genel kurul ve yönetim kurulu oluşturulması şartıyla tüzüğünde belirlenen şekilde teşkilatlanır ve yönetilir. Kızılay'ın iş ve işlemleri; kanunların verdiği görev ve yetkilere, tüzüğüne ve yönetim kurulunca çıkarılan yönetmeliklere göre yürütülür.

5393 Sayılı Belediye Kanunu

Belediyenin görev ve sorumlulukları

Madde 14- Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı … hizmetlerini yapar veya yaptırır.

SORULAR:

1- Kızılay'ın, devir talebini kabul etmemesinin gerekçesi ne olabilir? Şayet söz konusu taşınmaz Kızılay'a değil de İl Özel İdaresine ait olsaydı belediyenin talebi hukuka uygun olur muydu? Belediye İl Özel İdaresinin taşınmazını kamulaştırmış olsa yapılan işlem geçerli olur muydu? Neden? Açıklayınız

2- (A) ya ait taşınmazın kamulaştırılması hukuka uygun mudur? Açıklayınız.